

Slatkovodno ribarstvo SR Hrvatske u 1965. godini

U prošloj godini je registriran na području SR Hrvatske do sada najveći ulov i proizvodnja slatkovodne ribe, tj. 7730 tona, naprama 6838 tona iz 1964. godine. Povećanje je zabilježeno i na ribnjacima i na otvorenim vodama. Proizvodnja na ribnjacima je veća za 714 tona od one u 1964. godini, a nastala je uslijed proširenih površina pod vodom. Međutim, porast proizvodnje po hektaru je nešto manji uslijed toga što je bilo hladno proljeće i hladna godina uopće, što je skratilo vegetativni period i nepovoljno djelovalo na prirast ribe. Na otvorenim vodama nastao je mali uspon ulova ribe. Režim poplavnih voda bio je povoljan i pogodovao je dobrom ribolovu, što se naročito vidi kod postizavanog ulova ribe sportskih ribolovaca. Ali uza sve to ulov ribe na otvorenim vodama u prošloj godini minimalno je povećan u usporedbi s 1964. godinom, jer je smanjen broj individualnih ribara.

Kroz zadnji decenij kretala se je proizvodnja i ulov slatkovodne ribe na području SR Hrvatske u ovim iznosima i s ovakvim indeksom porasta:

Godine	Ukupna proizvodnja i ulov ribe (tona)	Indeks 1956=100
1956	4053	100
1957	4207	104
1958	4476	110
1959	4802	117
1960	4856	120
1961	5776	142
1962	5745	141
1963	6636	163
1964	6838	168
1965	7730	191

Povećanje, koje se vidi u gornjem pregledu dolazilo je iz ribnjačarske proizvodnje, dok je ulov na otvorenim vodama pokazivao sad stagnaciju, sad slabljenje.

Povežemo li udio SR Hrvatske u ukupnom ulovu i proizvodnji slatkovodne ribe SFRJ u zadnjem deceniju, vidimo po tom udjelu, da u SR Hrvatskoj slatkovodno ribarstvo najviše napreduje. U 1965. g. sudjelovanje SR Hrvatske je iznosilo 37⁰/₀, u 1958. g. 39⁰/₀, u 1960. g. 44⁰/₀, u 1962. g. 45⁰/₀ i u 1964. godini 48⁰/₀, a za prošlu godinu vjerojatno je taj udio prešao 50⁰/₀.

Kolik je bio kroz zadnjih pet godina ukupan porast površine ribnjaka, postignuti prosječni prinosi te utrošak hrane i gnojiva vidi se iz slijedećeg prikaza:

Godine	Površina ribnjaka ha	Postignut prinos	Utrošena hrana	Utrošeno gnojivo
			kg/ha	
1961	4442	1120	2490	1660
1962	4917	1032	2130	1410
1963	5235	1125	2660	1240
1964	5152	1180	2520	900
1965	5858	1170	2400	720

Povećanje postignutog prinosa ribe u prikazanih pet godina je minimalno. Vidi se da je nastala stagnacija povećanja. Utrošak hrane se stabilizira, dok konstantno smanjivanje utroška gnojiva potvrđuje da postoji povoljna organska produkcija na ribnjacima.

U prošloj godini su porasle površine ribnjaka za 589 hektara. Najveći porast nastao je na ribnjačarstvu Našice, tj. 398 ha, zatim na ribnjačarstvu Jelas Polju 238 ha. Na ribnjačarstvu Končanica bilo je u proizvodnji 60 hektara manje uslijed rekonstrukcije, a na ribnjačarstvu Sišćani 23 ha manje.

Među velikim ribnjačarstvima Končanica je na prvom mjestu po prinosu ribe i to sa 1485 kg/ha.

Općenito, na svim većim ribnjačarskim poduzećima ostvaren je u prošloj godini povoljan prinos, postepeno povišavan tokom čitavog proteklog decenija. Nasuprot tome mali ribnjaci dali su u cjelini dvostruko niže prinose po hektaru nego veliki ribnjaci. Ipak su neki od tih malih ribnjaka: Šaulovec, Ivanec i Vukovar postigli povećanu proizvodnju, veću nego ijedne godine do sada. Ali većina od njih ne daje uravnoteženu proizvodnju i poremete im normalan proizvodni proces brojni uzroci.

Sada će se iznijeti prikaz rezultata proizvodnje ribe na pojedinom ribnjačarstvu i ribogojilištu s područja SR Hrvatske kroz zadnje dvije godine, uz naznaku površina i postignutog prinosa ribe u prošloj godini:

Ribnjak	Proizvodnja ribe u 1964 godini (tona)	1965		
		Površina Pro-izvodnja u ha (tona)	Prinos	kg/ha
A) VELIKI RIBNJACI:				
Našice	924	1241	1324	1066
Poljana	1114	880	1106	1252
Grušnjak	684	564	715	1267
Končanica	813	513	806	1485
Zdenčina	685	541	720	1332
Jelas	550	690	757	1036
Belje-Mece	238	443	305	690
Sišćani	304	328	375	1142
Draganići	357	224	291	1300
Pisarovina	135	114	134	1175
Donji Miholjac	91	105	113	1075
Jastrebarsko	61	60	63	1050
Ukupno	5956	5773	6709	1170

B) MALI RIBNJACI:				
Virovitica	18	40	21	525
Blagorodovac	—	22	12	545
Osijek	28	15	15	1000
Letovanić	2	15	2	133
Ludbreg	6	11	8	726
Lukavec	1	7	3	429
Ivanec	5	7	9	1282
Vukovar	6	6	6	1000
Saulovec	1	5	9	1800
Maruševec	2	4	2	500
Lepoglava	3	3	2	668
Trakošćan	2	—	—	—
Ukupno	74	135	89	658

C) PASTRVSKA RIBOGJILISTA:				
Bregana	22	3,00	40	13330
Ogulin	3	1,34	12	8950
Solin	11	0,32	10	31000
Brušani	1	0,18	1	5600
Velika	3	0,12	1	8400
Ličko Lešće	3	0,07	1	14300
Vrbovsko	1	—	—	—
Ukupno	44	5,03	65	13000

D) RIBNJACI U RAZVOJU I POLURIBNJACI:				
Đakovo	—	100	22	220
Vinkovci	—	20	2	200
Ukupno	—	120	24	200

SR HRV. SVEGA: 6074 5858 6887 1170

Kolik je bio postignut udio pojedine važnije vrste ribe u ukupnoj proizvodnji i ulovu kroz zadnje dvije godine vidi se iz sljedećeg pregleda:

V r s t a	1964.		1965.	
	Tona	%	Tona	%
Saran iz ribnjaka	5460	80,0	6144	79,5
Saran iz otvorenih voda	188	2,7	153	2,0
Linjak	358	5,2	402	5,2
Štuka	74	1,1	210	2,7
Som	116	1,7	123	1,6
Smuč	70	1,0	54	0,7
Ribe visinskih voda	37	0,5	33	0,4
Rakovi	2	0,0	1	0,0
Sve ostale vrste	533	7,8	610	7,9
Ukupno	6838	100	7730	100

Od vrsta riba najveći uspon vidi se kod šarana iz ribnjaka, a relativno najviše kod štuka. Izvjestan porast je nastao kod linjaka iz uzgoja. Lov rakova koji je kroz zadnjih nekoliko godina neobično smanjen i u prošloj godini je dao vrlo loše rezultate. Negdje postoje zabrane lova, a negdje su opustošena njihova obitavališta uslijed pretjeranog iskorištavanja i bolesti samih rakova.

Usporedba podataka proizvedene ribe na ribnjacima i ulovljene u otvorenim vodama kroz zadnje dvije godine pruža ovakvu sliku:

	1964.		1965.	
	Tona	%	Tona	%
Ribnjaci	6073	88,8	6887	89,1
Otvorene vode	765	11,2	843	10,9
Ukupno	6838	100	7730	100

Jače povećanje proizvodnje nastalo je na ribnjacima, a to je utjecalo na pad udjela kod ulova ribe s otvorenih voda.

U prošloj godini u usporedbi s prethodnom, 1964., zabilježeni različiti postignuti iznosi ulova ribe na otvorenim vodama. S voda savskog sliva postignuto je lani 283 tone ulova ribe, a to je približno isto kao i u prethodnoj godini. S ovih voda najviše se smanjuje broj individualnih privrednih ribara i vlada najveća zagađenost voda, pa uza prošlogodišnji vrlo povoljan režim voda nisu postignuti zadovoljavajući rezultati ulova.

Sa dunavskog sliva voda smanjen je u prošloj godini broj privrednih ribara iz društvenog sektora. Međutim povećan je ulov ribe sportskih ribolovaca, pa je ukupan ulov iz prošle godine iznosio 302 tone, naprama 210 tona iz 1964. godine. — S voda ovog sliva potrebno je još spomenuti ulov najveće ribolovne organizacije SFRJ, Ribolovnog centra Apatin, čiji su ribari u prošloj godini ulovili 904 tone ribe, od čega na području SR Hrvatske 567 tona, ili 63% čitavog ulova.

Na vodama dravskog sliva povećan je ulov ribe od 75 t iz 1964. na 116 t u prošloj godini. Ovdje su glavninu ulova postigli sportski ribolovci, koji su obilno iskorištavali povoljan režim voda.

S voda jadranskog sliva vidi se smanjenje ulova od 15 tona iz 1964. na 110 t u prošloj godini. Ta je pad nastao u glavnom bazenu ribolova, području Donje Neretve.

Problematičan ulov šarana s Vranskog jezera i dalje je u padu, od 50 t iz 1964. na 32 t u prošloj godini.

Podjela čitavog ulova i proizvodnje ribe u pojedinom sektoru vlasništva sredstava kroz zadnje dvije godine pokazuje ovakav sastav:

	1964.		1965.	
	Tona	%	Tona	%
Poduzeća	6298	92,1	7030	91,0
Zadruga	36	0,5	33	0,4
Individualni ribari	284	4,2	287	3,7
Sportski ribolovci	220	3,2	380	4,9
Ukupno	6838	100	7730	100

U gornjem pregledu se vidi za prošlu godinu povećanje kod poduzeća i sportskih ribolovaca. Individualni ribari su ulovili iste količine ribe kroz obe godine. Smanjen broj ribara nadoknadila je povoljna ribolovna godina.

Sportska ribolovna društva pokazuju jak uspon i u postignutom ulovu i još više u broju članstva. Sam broj društava ostao je kroz obe godine isti, tj. 156. Ali je zato, prema godišnjim izvještajima samih društava povećan broj i članova, i omladinaca i pionira. U prošloj godini ih je bilo 32.600, naprama 27.000 u 1964. godini.

RIBNJACARSTVA U SR HRVATSKOJ U 1965. GODINI
POVRŠINE I PRINOSI

Red. br.	Ribnjačarstvo	Površina u ha	Ukupna proizvodnja tona	Prinos kg ha	Struktura ukupne površine (u ha)										Proizvodnja konzumne ribe (tona)										Proizvodnja ribljeg mlada (tona)									
					Mriještista	Rastilišt	Mladičnjaci	Matičnjaci	Uzgajalista	Zimovnici	Šaran	Linjak	Som	Smud	Ostale ribe	Ukupno	Šaran	Linjak	Som	Smud	Ostale ribe	Ukupno												
A) VELEKI ŠARANSKI RIBNJACI:																																		
1	Naslice	1241	1324	1066	—	4	1	87	17	136	2	1068	93	12	3	8	12	1188	118	17	—	—	—	—	136									
2	Poljana	880	1106	1252	—	4	4	81	2	789	11	873	73	13	8	28	995	101	5	—	—	—	—	111										
3	Grudnjak	564	715	1267	1	—	—	—	—	462	4	561	52	1	2	4	620	88	6	—	—	—	—	95										
4	Kondanica	543	806	1485	2	—	—	133	—	407	7	755	24	21	2	2	803	—	—	—	—	—	—	—										
5	Zdenčina	541	720	1332	1	—	—	—	—	495	3	638	6	12	2	3	681	37	—	—	—	—	—	39										
6	Jelas	690	757	1036	7	—	—	43	—	555	8	683	—	—	—	—	688	65	4	—	—	—	—	39										
7	Belje-Meće	443	305	690	—	—	—	58	—	385	5	142	37	4	3	81	267	35	—	—	—	—	—	38										
8	Sisčani	328	375	1142	—	—	—	37	—	280	3	277	47	8	1	1	334	41	—	—	—	—	—	41										
9	Draganići	224	291	1300	2	—	—	5	2	219	2	229	8	6	2	21	286	23	—	—	—	—	—	25										
10	Pisarovina	114	134	1175	—	—	—	—	—	107	1	129	1	1	1	1	131	131	—	—	—	—	—	—										
11	Donji Mihaljac	105	113	1075	5	—	—	—	—	100	1	87	16	3	—	—	108	58	—	—	—	—	—	—										
12	Jastrebarsko	60	63	1050	—	—	—	—	—	60	—	54	3	—	—	—	58	—	—	—	—	—	—	—										
	UKUPNO	5733	6709	1170	22	13	668	28	4995	47	5516	360	82	25	25	156	6139	519	36	5	10	—	—	570										
B) MALI ŠARANSKI RIBNJACI:																																		
1	Vrhovića	40	21	525	—	—	—	—	—	40	—	17	2	—	—	—	20	1	—	—	—	—	—	—	1									
2	Blagorodovac	22	12	545	—	22	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—									
3	Osičak	15	15	1000	—	—	—	—	—	15	—	15	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—									
4	Letovančić	15	2	133	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
5	Ludbreg	11	8	726	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—										
6	Lukavec	7	3	429	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										
7	Ivanec	7	9	1282	—	—	—	—	—	4	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—										
8	Vukovar	6	6	1000	—	—	—	—	—	5	—	8	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—										
9	Sanikovec	5	9	1800	1	—	—	—	—	6	—	4	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—										
10	Maruševac	4	2	500	—	—	—	—	—	4	—	9	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—										
11	Lepoglava	3	2	668	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—										
	UKUPNO	135	89	658	3	22	10	14	86	1	79	2	—	—	—	2	83	6	—	—	—	—	—	6										
C) PASTRVSKA RIBOGOLJISTA:																																		
1	Bregana	300	40	1330	—	—	—	—	—	3,00	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—									
2	Ogulin	1,34	12	8950	—	—	—	—	—	1,34	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—									
3	Solin	0,32	10	31000	—	—	—	—	—	0,32	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—									
4	Brišani	0,18	1	5600	—	—	—	—	—	0,18	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—									
5	Velika	0,12	1	8400	—	—	—	—	—	0,12	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—									
6	Ličko Lešće	0,07	1	14300	—	—	—	—	—	0,07	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—									
	UKUPNO	5,03	65	13000	—	—	—	—	—	5,03	—	—	—	—	—	—	62	—	—	—	—	—	—	—	3									
D) ŠARANSKI RIBNJACI U RAZVOJU I POLURIBNJACI:																																		
1	Dakovo	100	22	220	—	—	—	—	—	100	—	10	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—									
2	Vinkovci	20	2	100	—	—	—	—	—	20	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—									
	UKUPNO	120	24	200	—	—	—	—	—	120	—	12	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—									
	SRH SVEGA	5858	6887	1170	25	35	678	42	5206	48	5607	362	82	25	220	2296	537	36	5	10	3	—	—	—	12									

Još se donosi prikaz postizavanog ulova i proizvodnje slatkovodne ribe s područja pojedinog kotara:

Područje kotara	1964.		1965.	
	Tona	%	Tona	%
Bjelovar	2270	33,2	2340	30,3
Karlovac	390	5,7	336	4,3
Osijek	2834	41,4	3620	46,9
Rijeka	7	0,1	19	0,2
Sisak	134	2,0	181	2,3
Split	189	2,8	147	1,9
Varaždin	43	0,6	58	0,8
Zagreb	971	14,2	1029	13,3
Ukupno	6838	100	7730	100

S područja kotara Osijek vidi se najveći uspon uslijed povećanja ribnjačarske proizvodnje. Na tom području su i najveća lovišta riba na otvorenim vodama. Uslijed tog povećanja smanjen je udio s područja onih kotara gdje se nalaze veliki ribnjaci.

Nakon, u izvozu slatkovodne ribe rekordne godine, 1964, kada je izvezeno 2354 tone ribe i rakova, nastalo je u prošloj godini veliko smanjenje. Ukupan izvoz svih proizvoda iznosio je 1061 tonu, od čega 784 t šarana, 274 t ostale slatkovodne ribe i 3 t rakova. Uzrok ovako velikom padu izvoza leži u tome, što glavni kupci u 1964. god. Demokratska republika Njemačka i ČSR nisu u 1965. god. uvezili navodno uslijed razvijanja vlastitih ribnjaka i nastanka nekih izvoznih barijera.

U prošloj je godini smanjen broj povremenih ribara i to od 737 iz 1964. na 601 u prošloj godini. Broj stalnih ribara je uglavnom ostao isti.

Broj većih ribarskih mreža ostao je kroz obe godine u približno istom iznosu, a broj manjih mreža i alata je smanjen. Registrirano je u prošloj godini upotreba u ribolovu 30 prestora, 84 alova, 22 laptasa, 63 vlaka, 165 metlica, 5074 bubnja-vrški i 575 strukova. Sada ima skoro dvostruko manje strukova i metlica.